

ЗВІТ

про результати опитування представників громади міста Покровська Донецької області (підприємців, лідерів, мешканців)

проведене Робочою групою з розробки Стратегії економічного розвитку міста Покровська спільно з Проектом USAID «Економічна підтримка Східної України»

Стратегія розвитку м. Покровська розроблена за технічної допомоги та методичної підтримки проєкту USAID «Економічна підтримка Східної України» (виконавець DAI Global LLC.) згідно з меморандумом про співробітництво між проєктом та Покровською міською радою.

Розробка Стратегії розвитку виконана завдяки підтримці американського народу, здійсненій через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст Стратегії не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США.

Частина 1. Вивчення думки представників бізнесу м. Покровська

ЗМІСТ

I ВСТУП	5
II МЕТОДОЛОГІЯ	5
III УЗАГАЛЬНЕНІ ВИСНОВКИ.....	6
IV.РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ПІДПРИЄМЦІВ.....	7
4.1 Статус підприємств.....	7
4.2 Загальна інформація про підприємства в цілому	7
4.3 Споживачі.....	9
4.4 Працівники і робоча сила	10
4.5 Інформація про інвестиції та розвиток	10
4.6 Інформація про бізнес - клімат на території громади	11
4.7 Послуги органів влади та їх роль в економічному розвитку.....	12
4.8 Інформація про економіку громади та перспективи розвитку	14
4.9 Критично важливі питання	15
V. РЕЗЮМЕ	15

Перелік рисунків

Рис.1. Розподіл підприємств за роком утворення	7
Рис.2. Розподіл підприємств за розміром.....	7
Рис.3. Сфери діяльності підприємств	8
Рис.4. Фактори розташування бізнесу	8
Рис.5. Вплив на бізнес	9
Рис.6. Географічна структура збуту	9
Рис.7. Задоволеність робочою силою.....	10
Рис.8. Плани здати в оренду чи продати землю.	10
Рис.9. Плани інвестувати в розширення бізнесу.	11
Рис.10. Бізнес - клімат в місті	11
Рис.11. Оцінка роботи місцевої влади загалом.....	12
Рис.12. Якість надання послуг місцевою владою.....	12
Рис.13. Послуги, які повинні виконуватися міською владою	113
Рис.14. Напрямки для розвитку економіки міста, %	14
Рис.15. Галузі економіки, сприятливі для розвитку в місті, %.....	14

I ВСТУП

В рамках Проекту USAID «Економічна підтримка Східної України» у травні - липні 2019 року було проведено опитування представників бізнесу м. Покровськ. В опитуванні прийняли участь 44 найбільших і найвпливовіших на економіку міста бізнесів, на яких зайнято близько 2,5 тис. працівників які становлять 5,8 відсотків від працездатного населення.

Мета опитування - отримання від представників бізнесу достовірної і повної інформації, необхідної для розробки Стратегії міста і формування бачення його майбутнього.

Серед питань анкети були наступні: оцінка рівня життя в місті, оцінка рівня розвитку місцевої економіки, можливості та перешкоди, на які може впливати місцева влада, потреби місцевого бізнесу, визначення бачення майбутнього міста, критичних питань та стратегічних напрямів Стратегії.

Результати оцінки стануть основою для подальшої роботи Робочої групи з розробки Стратегії (далі – Робоча група). На їх основі буде сформульований перелік ефективних проектів, які будуть спрямовані на найбільш перспективні можливості соціально-економічного розвитку міста, вирішення першочергових проблем.

II МЕТОДОЛОГІЯ

Опитування проводилося шляхом анкетування (проведення індивідуального інтерв'ю). Для опитування були використані узгоджені форми анкети, які були розроблені в рамках Проекту USAID «Економічна підтримка Східної України».

Вибір представників бізнесу базувався на відповідних критеріях, в основі яких було – великі і середні підприємства міста, бізнеси які мають найбільше найманих працівників і які найбільше впливають на економіку громади, бізнеси які почали зростати і які можуть бути важливими для економіки громади в майбутньому. У цьому звіті представлені узагальнені і порівняльні дані проведеного анкетування.

Опитування проводила DRC - субпідрядна організація проекту ERA, а також консультант проекту.

Процедура проведення інтерв'ю являла собою зустріч протягом години інтерв'юера з респондентом, яким був власник або керівник підприємства.

Питання включали оцінку рівня життя в місті, рівня розвитку місцевої економіки, можливостей та перешкод, на які може впливати місцева влада, потреб місцевого бізнесу, визначення бачення майбутнього міста, критичних питань та стратегічних напрямів Стратегії.

Для того, щоб відповіді були найбільш повними і відкритими, респонденти були попереджені, що звіт не буде містити посилань на конкретних підприємців і представить узагальнені результати, а інформація, яка буде міститися в анкетах, є конфіденційною.

Аналіз результатів опитування може бути використаний в якості базису для вироблення бачення, визначення критичних питань, пріоритетних напрямів, стратегічних і операційних цілей, а також окремих проектів.

III УЗАГАЛЬНЕНІ ВИСНОВКИ

1. В опитуванні прийняли участь 44 підприємства, на яких зайнято близько 2,5 тис. працівників, що становить 5,8 відсотків від працездатного населення.
2. Обсяг виручки від реалізації продукції цих підприємств за 2018 рік становив 587 млн. грн. (2,6% від загальноміського обсягу). Така мала частка пояснюється тим, що жодного підприємства вугільної галузі не було опитано, а обсяг реалізації підприємств цієї галузі складає 90% загальноміського обсягу.
3. Визначальним для розміщення та розвитку бізнесу в регіоні є достатня кількість споживачів продукту бізнесу (64%); добре транспортне сполучення; достатня кількість кваліфікованої робочої сили.
4. Найбільшими проблемами міський бізнес вважає: нестачу кваліфікованої робочої сили (72%), застарілі засоби виробництва, витрати на енергію, недоступність фінансування та вартість робочої сили.
5. 50% підприємців оцінили громаду, як місце для бізнесу, на «відмінно» та «добре», майже стільки ж респондентів - «задовільно».
6. Місцеві підприємці поки що не змогли вийти на ринок СНД та Європи, половина респондентів мають збут тільки в межах області, що складає 41% від загального обсягу збуту.
7. Рівень задоволення якістю робочої сили є достатньо високим: 21% працівників оцінюються на «відмінно» і 49%. – «добре», що є однією з основних причин розміщення виробництв на території міста. При цьому 31 підприємство вже зараз відчуває потребу в кваліфікованій робочій силі, а 9 - очікують такі проблеми в майбутньому.
8. Тільки половина опитаних, що володіють земельною ділянкою на правах власності, або орендують, зазначили, що ця ділянка достатня для розширення бізнесу або будівництва.
9. Місцеві підприємці планують інвестувати в розширення виробництва та модернізацію технологій близько 75,4 млн. грн. та створити 181 робоче місце.
10. Враження представників бізнесу від діяльності міської влади в більшості позитивне («відмінно», «добре» та «задовільно» - оцінили 93% опитаних).
11. Найвищу оцінку («відмінно» та «добре») отримали послуги щодо поводження зі сміттям, доступу до інформації, що відноситься до діяльності міської влади, а також діяльність Центру надання адміністративних послуг.
12. Підприємці добре сприймають майже всі види запропонованої їм підтримки від міської влади – не менше 50% повністю погоджуються з усіма можливими послугами. Найбільшу підтримку з них отримали наступні: розвиток робочої сили (86%), прозорі механізми надання земельних ділянок та розвиток міської інфраструктури.
13. Найважливішими напрямками економічного розвитку громади представники бізнесу вважають створення системи підтримки малих та середніх підприємств, розвиток кадрового потенціалу, створення умов для самореалізації молоді та залучення інвестицій разом з розвитком інноваційних галузей.
14. Найбільш важливими галузями, які мають стратегічне значення для розвитку громади, на думку респондентів є: гірничо-металургійний комплекс, агропромисловий комплекс, енергозбереження та медичні послуги.

IV. РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ПІДПРИЄМЦІВ.

4.1 Статус підприємств

Більшість підприємств, представники яких були опитані, створено після 1991 року, причому переважна їх кількість в період з 2001 по 2013 рік (рис.1). Процес утворення підприємств в місті не зупинився і спостерігається активність щодо розвитку бізнесу шляхом утворення нових підприємств.

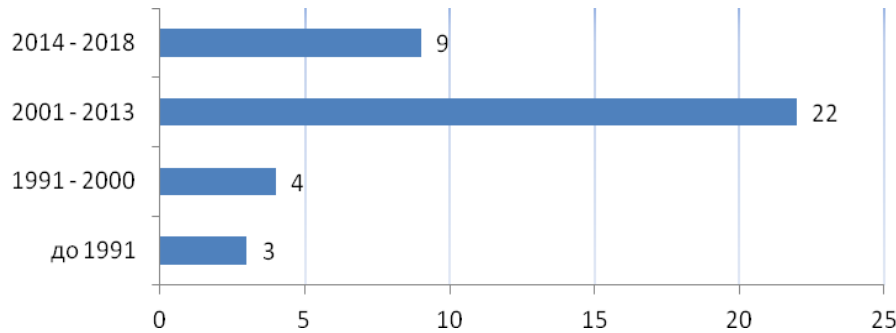

Рис.1. Розподіл підприємств за роком утворення

Переважає частина опитаних - це мікропідприємства (26), та малі підприємства (11). Опитане одне велике підприємство.

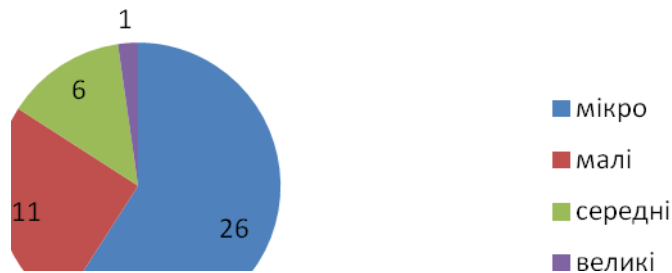

Рис.2. Розподіл підприємств за розміром

4.2 Загальна інформація про підприємства в цілому

Переважає більшість міського бізнесу сконцентрована в сфері виробництва, майже стільки ж у торгівлі, на третьому місці – виробництво продуктів харчування (рис.3). Це є цілком логічним зважаючи на розташування міста посеред сільськогосподарського регіону.

Жодного підприємства вугільної галузі не було опитано, хоча саме вони є для громади бюджетотворюючими, а обсяг реалізації їхньої продукції становить 90% від загальноміського.

Наявність та збільшення кількості підприємств з різних галузей не пов'язаних з добувною галуззю є доброю тенденцією для розвитку економіки міста, оскільки диверсифікація економіки є одним з головних завдань сьогодення.

Рис.3. Сфери діяльності підприємств

Визначальними критеріями для розміщення та розвитку бізнесу в регіоні (рис.4) виявилися наступні:

- достатня кількість споживачів продукту бізнесу (64%);
- наявне вигідне розташування міста та транспортне сполучення;
- достатня кількість кваліфікованої робочої сили.

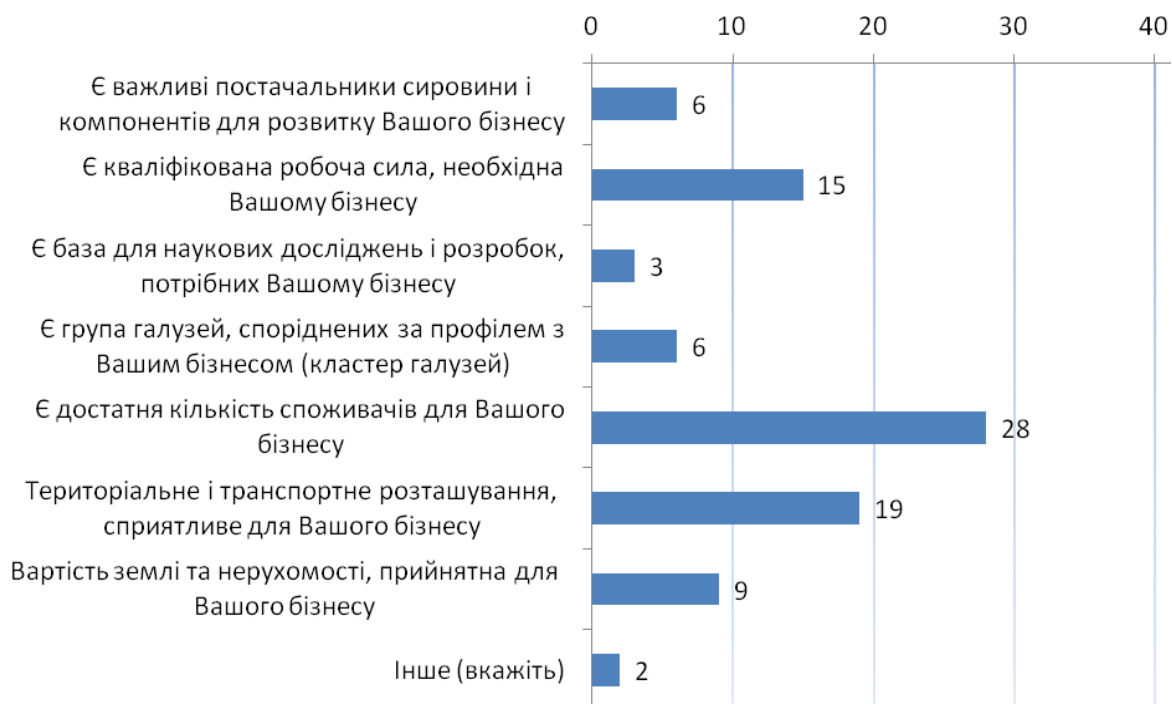

Рис.4. Фактори розташування бізнесу

В ході опитування підприємці називали чинники, які негативно впливають на їх бізнес (рис.5). У порядку пріоритетності зазначено наступні: нестача кваліфікованої робочої сили (72%), застарілі засоби виробництва, витрати на енергію та недоступність фінансування та вартість робочої сили. Ці чинники зазначило 30% - 25% опитаних.

Рис.5. Вплив на бізнес

При цьому, на думку респондентів, іноземна конкуренція взагалі не є проблемою, бо місту притаманний відносно низький рівень експорту. Незначний негативний вплив на розвиток місцевої економіки мають: обмеження, пов'язані з охороною довкілля та адміністративні послуги.

4.3 Споживачі

Майже всі респонденти погодились поділитися інформацією про обсяги збуту та географічний розподіл своїх клієнтів (рис.6). Половина респондентів мають збут тільки в межах області, що складає 41% від загального обсягу збуту.

Ці показники свідчать, що місцеві підприємці поки що не змогли вийти на ринок СНД та Європи (за різними причинами).

Рис.6. Географічна структура збуту

43% підприємств очікують підвищення обсягів продажів. Закриття підприємств не задекларував жоден з опитуваних, зменшення обсягів збуту очікують 3 підприємства.

4.4 Працівники і робоча сила

Рівень задоволення якістю робочої сили є достатньо високим (рис.7) Загалом 21% працівників оцінюються на «відмінно» і 49% – «добре». Це є однією з основних причин розміщення виробництв на території міста.

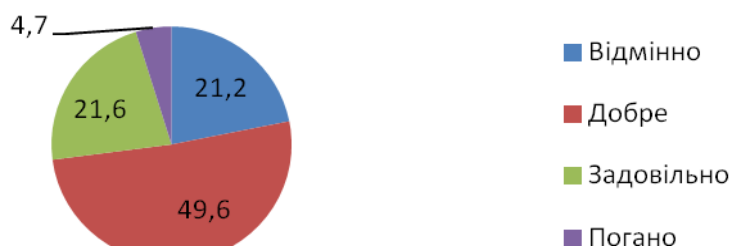

Рис.7. Задоволеність робочою силою

При цьому 31 підприємство вже зараз відчуває потребу в кваліфікованій робочій силі, а 9 - очікують такі проблеми в майбутньому. Зазначалася недостатність кваліфікованих спеціалістів таких професій: токарь, фрезерувальник, зварювальник, каменяр, будівельник, покрівельник, робітники з благоустрою та обслуговування будівлі, електромонтажник, слюсар-інструментальник, пресувальник вогнетривких виробів, гідравлік, формувальник, апаратник, оператор ЧПУ та автоматизованих систем, гірник, металург, пресувальник брухту, тракторист-механізатор, водій, механік по ремонту швейного обладнання, хімік-лаборант, промисловий альпініст, мебляр, кухар, кондитер, покоївка, продавець, менеджер з продажів, технолог-конструктор, майстер цеху, економіст, аудитор, бухгалтер, адміністратор, лікар, топ-керівник.

4.5 Інформація про інвестиції та розвиток

Тільки половина опитаних, що володіють земельною ділянкою на правах власності, або орендують, зазначили що ця ділянка достатня для розширення бізнесу або будівництва (рис.8). Але при цьому планують здавати в оренду чи продавати ресурс в майбутньому 13 підприємств.

Рис.8. Плани здати в оренду чи продати землю.

Нинішня якість будівель і технологій, необхідність розширення виробництва змушують переважну більшість підприємств протягом 2019-2020 років планувати інвестиції (рис.9) в розширення виробництва та модернізацію

технологій. Всього протягом цього періоду планується інвестувати близько 75,4 млн. грн. та створити 181 робоче місце.

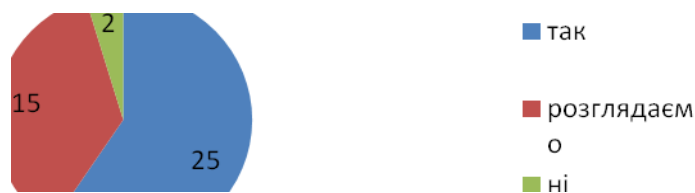

Рис.9. Плани інвестувати в розширення бізнесу.

4.6 Інформація про бізнес - клімат на території громади

Представникам бізнесу було запропоновано надати свої загальні враження від Покровська, як місця ведення бізнесу (рис.10).

50% підприємців оцінили громаду на «відмінно» та «добре», майже стільки ж респондентів - «задовільно».

Рис.10. Бізнес-клімат в місті

Серед сильних сторін громади представники бізнесу відзначають наступні: розташування та транспортна розв'язка, розвинута вугільна галузь та інша промисловість, розвинута сфера послуг та торгівлі, наявність місць для господарської діяльності, вільних приміщень та земельних ділянок, розвинута інфраструктура супроводжуючих сфер для ведення діяльності, наявність гарних земель, що придатні для обробки та вирощування сільськогосподарських культур, досвід та професіоналізм с/х виробників, розвинене фермерське господарство та тваринництво, людський ресурс, навички, досвід та кваліфікація персоналу, низький рівень конкуренції, вирішення питань владою безпосередньо на території громади, прозорість та відкритість врядування, розвинена система адміністративних послуг, зменшення адміністративних перешкод, доступ до інформації на сайті громади, донорські програми для активізації громади.

Слабкими сторонами громади, що стримують розвиток бізнесу, респондентами названо наступні: немає економічного розвитку на основних підприємствах міста, немає поставок якісної сировини, немає інвестицій, відсутність робочих місць у селах, недостатність фінансово-кредитних ресурсів для бізнесу та фінансової підтримки з місцевого бюджету, відсутність отримання великих кредитів, відсутність приміщень та площ для виробництва, бюрократія, незадовільний стан доріг, перебої з електропостачанням, зношені комунікації, відсутність розвитку інфраструктури, низький рівень технічного забезпечення комунальних підприємств, поруч прифронтена зона бойових дій, розрив торгових відносин з Росією, мінливість економічного розвитку в регіоні,

соціальна напруга в суспільстві, відтік трудових ресурсів, дефіцит професійних кадрів та спеціалізованої робочої сили, немає навчальних закладів де готують робочих будівельних спеціальностей, низька кваліфікація управлінців базового рівня, що заважає їм скористатися новими можливостями і перевагами, слабка підтримка підприємців початківців, низька фінансова грамотність, слабка конкуренція, необізнаність населення, нерозбірливість в якості товарів та послуг, менталітет шахтаря.

Хвилює представників бізнесу і низька купівельна спроможність населення, хоча рівень середньої заробітної плати, задекларований на опитаних підприємствах, склав у 2018 р. лише 6,2 тис. грн., а у 2019 р. прогнозується лише 6,7 тис. грн., що вдвічі нижче ніж середньомісячна заробітна плата по місту на кінець 2018 р. (12,3 тис. грн.).

4.7 Послуги органів влади та їх роль в економічному розвитку

Враження представників бізнесу від діяльності міської влади (рис.11) в більшості позитивне («відмінно», «добре» та «задовільно» - оцінили 93% опитаних).

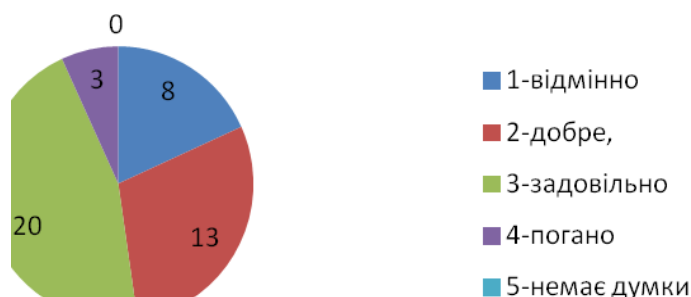

Рис.11. Оцінка роботи місцевої влади загалом

Представникам бізнесу було запропоновано оцінити за 4-х бальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «погано») 12 послуг, які надаються бізнесу місцевими органами влади (рис.12).

Рис.12. Якість надання послуг місцевою владою

Найвищу оцінку («відмінно» та «добре») отримали послуги щодо поводження зі сміттям, доступу до інформації, що відноситься до діяльності міської влади, а також діяльність Центру надання адміністративних послуг, що входить до компетенції районної влади.

Проте, низьку оцінку отримали послуги міської влади щодо розвитку міської інфраструктури, земельних ділянок і нерухомості, сприяння оренди майна.

Підприємцям було запропоновано вказати перелік послуг, які мають надаватися органами влади суб'єктам підприємницької діяльності (рис.13).

Рис.13. Послуги, які повинні виконуватися міською владою

Підприємці добре сприймають майже всі види запропонованої їм підтримки – не менше 50% повністю погоджуються з усіма можливими послугами. Найбільшу підтримку з них отримали наступні: розвиток робочої сили (86%), прозорі механізми надання земельних ділянок та розвиток міської інфраструктури.

Найменше погоджуються підприємці з покращенням доступу до інформації, маркетинговою підтримкою, консультаційним поглядом та залученням іноземних інвестицій.

4.8 Інформація про економіку громади та перспективи розвитку

Найважливішими напрямками економічного розвитку громади (рис.14) представники бізнесу вважають створення системи підтримки малих та середніх підприємств, розвиток кадрового потенціалу, створення умов для самореалізації молоді та залучення інвестицій разом з розвитком інноваційних галузей.

Рис.14. Напрямки для розвитку економіки міста, %

Найбільш важливими галузями, які мають стратегічне значення для розвитку громади (рис.15), на думку респондентів є: гірничо-металургійний комплекс, агропромисловий комплекс, енергозбереження та медичні послуги. Саме ці галузі можуть скласти основу для економічного розвитку міста.

Рис.15. Галузі економіки, сприятливі для розвитку в місті, %

4.9 Критично важливі питання

Представникам бізнесу було запропоновано сформулювати питання, на яких слід зосередити першочергову увагу в Стратегії розвитку міста. Тільки половина респондентів зголосились надати відповіді. Вони зазначили, що потрібно наступне:

- Створення центру надання доступних консультацій з питань ведення бізнесу,

- Підтримка підприємців початківців, впровадження програми фінансування ідей щодо створення нового бізнесу під низький річний відсоток, пільговий період для початкового бізнесу, податкові канікули,
- Компенсувати витрати підприємства на програмно-інформаційні ресурси за профільною діяльністю підприємств,
- Зробити відкритим та прозорим ринок комерційної нерухомості,
- Використання об'єктів муніципальної власності для реалізації власних потреб бізнесу,
- Створення логістичних майданчиків для бізнесу,
- Забезпечити населенню доступ до інформації
- Кредитування для житла молоді,
- Профорієнтація робітничих професій, допомога в навчанні персоналу,
- Відкрити діагностичний медичний центр та відділення з новими технологіями проведення операцій.

V. РЕЗЮМЕ

Вищенаведене дослідження відображає акумульовані думки представників бізнесу міста, колективне ставлення до міської влади Покровська.

Робоча група з розробки Стратегічного плану економічного розвитку міста та працівники Проекту USAID «Економічна підтримка Східної України» висловлюють вдячність представникам бізнесу, які поділились своїми думками і надали корисну інформацію, яка є дуже важливою і буде врахована при розробці Стратегічного плану економічного розвитку міста Покровська.

Частина 2. Результати опитування лідерів громади міста Покровська

Зміст

ВСТУП	17
1. МЕТОДОЛОГІЯ	17
2. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	17
2.1. ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ МІСТА ПОКРОВСЬКА.....	17
2.2. ПЕРЕВАГИ ТА БАР'ЄРИ ВЕДЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ТЕРИТОРІЇ МІСТА.....	18
2.3. ПРІОРИТЕТНІ ГАЛУЗІ ВИРОБНИЦТВА (ВИДИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ) ДЛЯ РОЗВИТКУ МІСТА.....	18
2.4. КЛЮЧОВІ НАПРЯМИ Й СФЕРИ РОЗВИТКУ МІСТА ТА ОЦІНКА ВПЛИВУ НА НИХ ВЗАЄМОДІЇ ВЛАДИ З БІЗНЕСОМ.....	19
3. ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ.....	21
4. РЕЗЮМЕ	21

Перелік рисунків

Рис. 1. Порівняння рівня економічного розвитку міста Покровська з економікою інших міст України.....	17
Рис. 2. Пріоритетні для розвитку громади галузі виробництва (види економічної діяльності) та перспективи їх росту	19
Рис. 3. Ключові напрями й сфери розвитку міста та оцінка впливу на них взаємодії влади з бізнесом	20

Вступ

В рамках Проекту USAID «Економічна підтримка Східної України» у травні - липні 2019 року було проведено експертне опитування міських лідерів: депутатів, керівників громадських організацій, установ і закладів міста щодо загального стану розвитку громади, основних проблем, пріоритетних галузей, які слід розвивати, можливостей і перешкод ведення підприємницької діяльності на території міста Покровська. В опитуванні прийняли участь 24 представника міських лідерів громади.

Мета дослідження: ознайомити членів Робочої групи зі стратегічного планування з думкою лідерів громади щодо проблем, які заважають місту розвиватися, визначити напрями розвитку та поліпшення якості життя в громаді.

Результати оцінки опитування враховуватимуться при розробці стратегії розвитку міста та стануть основою для подальшої роботи Робочої групи з розробки Стратегії (далі – Робоча група). На їх основі буде сформульований перелік ефективних проектів, які будуть спрямовані на найбільш перспективні можливості соціально-економічного розвитку міста, вирішення першочергових проблем.

Зібрану інформацію надано в узагальненій формі. Конкретні відповіді респондентів не оприлюднюються.

1.Методологія

Серед лідерів громади було поширено анкету, до якої включено п'ять запитань, як закритих (з варіантами відповідей), так і відкритих, де учасникам опитування пропонувалося надати розширені відповіді на поставлені запитання. Крім того в частині запитань запропоновано оцінити можливості розвитку пріоритетних напрямів розвитку міста з точки зору наявних ресурсів, стартових умов і перспектив розвитку.

Опитування проводилося у травні 2019 року та має експертний характер. Всього у опитуванні взяли участь 24 представника визначених категорій.

2.Результати досліджень

2.1. Порівняльна оцінка економічного розвитку міста Покровська

При порівняльній оцінці розвитку економіки міста Покровська учасники визначили, що рівень розвитку економіки міста відповідає середньому рівню міст України. Більшість респондентів вважають, що економіка міста майже не відрізняється за рівнем розвитку в порівнянні з іншими територіями.

Рис. 1. Порівняння рівня економічного розвитку міста Покровська з економікою інших міст України

2.2. Переваги та бар'єри ведення підприємницької діяльності на території міста

Учасникам опитування пропонувалося визначити у чому полягають суттєві переваги ведення підприємницької діяльності на території Покровська та найбільші бар'єри, які перешкоджають розвитку бізнесу.

Переваги ведення підприємницької діяльності на території міста:

- географічне розташування на перетині шляхів, транспортне сполучення та логістика, компактність міста,
- концентрація ВПО, наявність ВНЗ (велика кількість студентів),
- наявність промислових будівель та територій для подальшого використання,
- компенсація процентної ставки по кредиту,
- ідея Жебрівського «український донецький куркуль»,
- наявність попиту на сучасні послуги,
- намагання великих компаній вести соціально-відповідальний бізнес,
- можливість отримання грантів на створення та розвиток бізнесу,
- підтримка владою ініціатив бізнесу, наявність програм підтримки бізнесу.

Основні перешкоди / бар'єри розвитку бізнесу на території міста:

- низький рівень прозорості влади та бізнес-інформації, нерівний доступ до проведення тендерів, ознаки корупції, монополія одних та дискримінація інших учасників ринку,
- відсутність кваліфікованих працівників,
- низька платоспроможність населення,
- нерозвинений попит на якісний інноваційний продукт і послуги,
- відсутність площ для ведення бізнесу (офіси, виробничі площі),
- близькість до зони ООС,
- нестабільна обстановка в соціально-економічній сфері,
- недостатній рівень знань у представників малого та середнього бізнесу щодо шляхів розвитку, відсутність підтримки малого та середнього бізнесу,
- монополія гірничої галузі,
- відсутність наукоємних підприємств на місцевому рівні,
- відсутність технопарків, майже відсутність доступних консалтингових центрів,
- аморфність та не згуртованість місцевого населення,
- недостатній рівень партнерства між бізнесом і владою,
- низький рівень платоспроможності населення.

2.3. Пріоритетні галузі виробництва (види економічної діяльності) для розвитку міста

Респонденти визначили низку галузей виробництва (видів економічної діяльності), найбільш пріоритетних для розвитку міста та оцінили перспективи їх росту.

Оцінюючи найбільш важливі для розвитку території галузі економіки, учасники опитування визначали 12 галузей, які вони вважають найголовнішими для розширення економічної діяльності та оцінювали перспективи їх розвитку за 5-ти бальною шкалою.

Галузь / сфера діяльності	кількість голосів, %	оцінка
1. Сільське господарство, аграрний сектор, харчова - переробка продукції (зокрема овочі) на експорт,	84,6	4,2
2. Вугільна добувна індустрія та металургія	30,8	4,2
3. Легка промисловість - виробництво на експорт	30,8	3

4. Виробництво будівельних матеріалів	23,1	4
5. Впровадження екотехнологій, альтернативні джерела енергії (зокрема, на дахах багатоповерхових будинків), диверсифікація енергоносіїв	15,4	4
6. ІТ	23,1	4,3
7. Креативна економіка	7,7	5
8. Туризм, індустрія розваг, культура	53,8	4,1
9. Переробка вторинної сировини	7,7	5
10. Транспортний сервіс	7,7	5
11. Вища технічна освіта	23,1	5
12. Малий бізнес у сфері послуг, побутовий сервіс	30,8	5

Ключовою галуззю визначено «Сільське господарство, аграрний сектор, переробка продукції на експорт, харчова промисловість». На другому місці «Туризм, індустрія розваг, культура». Третє місце – «Вугільна добувна індустрія та металургія». Ці галузі мають перспективи розвитку вище середніх – 4,2 бали.

Найбільшу кількість балів за оцінкою перспектив розвитку отримали «Малий бізнес у сфері послуг, побутовий сервіс, Вища технічна освіта та Креативна економіка, Переробка вторинної сировини».

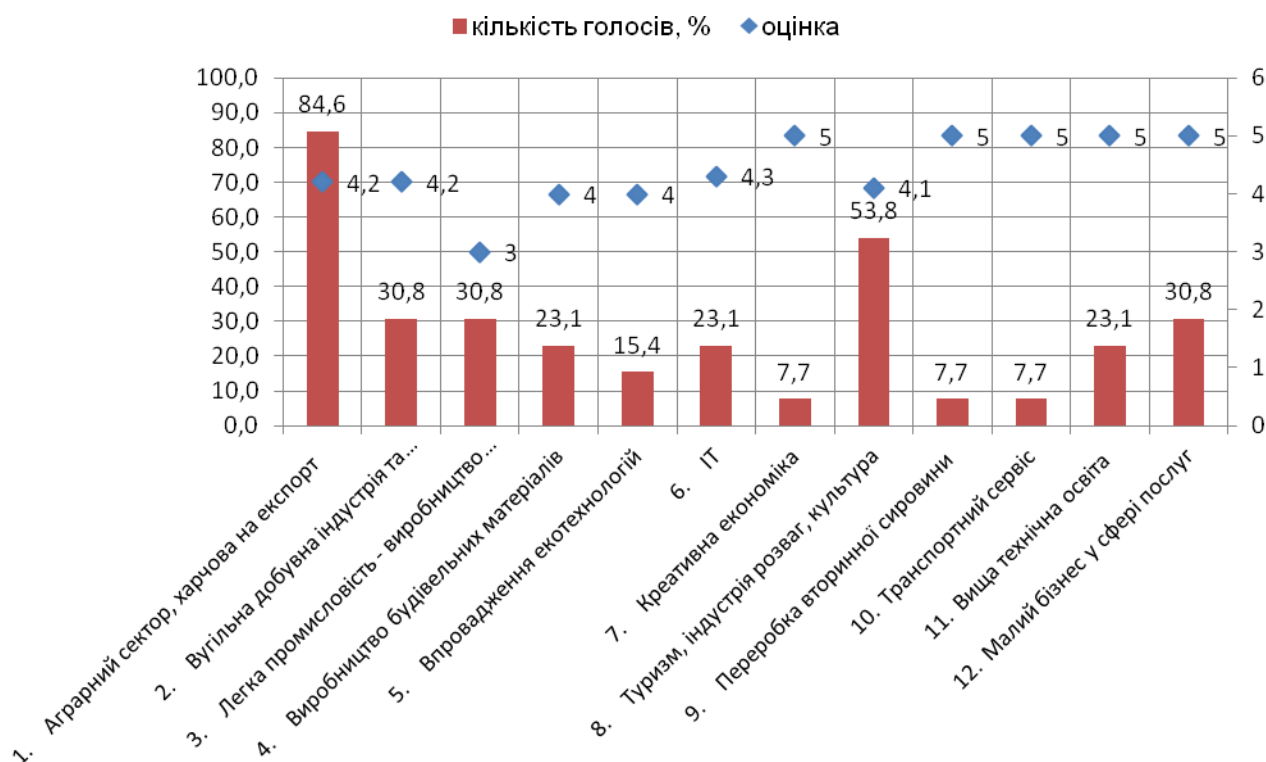

Рис. 2. Пріоритетні для розвитку громади галузі виробництва (види економічної діяльності) та перспективи їх росту

2.4. Ключові напрями й сфери розвитку міста та оцінка впливу на них взаємодії влади з бізнесом

Респонденти визначили низку ключових напрямів й сфер розвитку громади та оцінили можливості й вплив на них взаємодії влади з бізнесом.

Учасники опитування визначали 13 блоків ключових питань (напрямів й сфер розвитку), які вони вважають важливими для розвитку міста та оцінили можливості їх вирішення через співпрацю влади та бізнесу за 5-ти бальною шкалою.

Ключові питання для розвитку міста	кількість голосів, %	оцінка
1. Монопрофільність, диверсифікація економіки, низький рівень оплати праці, мало якісних робочих місць для працевлаштування молоді, відтік працездатного населення, створення нових робочих місць (високі технології), соціальне підприємництво, робочі місця для вразливих категорій	76,9	4,2
2. Не вистачає кадрів	15,4	4
3. Відсутність комфортного готелю	15,4	4,5
4. Дороги, благоустрій міста, інфраструктура міста	53,8	4,1
5. Відновлення комунікацій (логістика)	7,7	5
6. Низький рівень довіри до влади	23,1	4,5
7. Нерозвинена інфраструктура дозвілля для молоді, створення зон відпочинку	61,5	4,5
8. Збільшення надходжень до бюджету	7,7	4
9. Рівень якості життя населення	7,7	4
10. Реконструкція та промоція закладів освіти	15,4	5
11. Інвестиційна привабливість	15,4	4
12. Створення спорт індустрії	7,7	5
13. Екологічне забруднення на видобувній промисловості, відсутність контролю чистоти у місцях дозвілля (водойми, парки)	23,1	5

Абсолютна більшість пропозицій від респондентів стосується теми «Монопрофільність, диверсифікація економіки, низький рівень оплати праці, недостатність місць для працевлаштування молоді, безробіття, відтік працездатного населення, створення нових робочих місць (високі технології)», при цьому потенційні можливості залучення приватного бізнесу до вирішення цього питання оцінені на 4,2 бали.

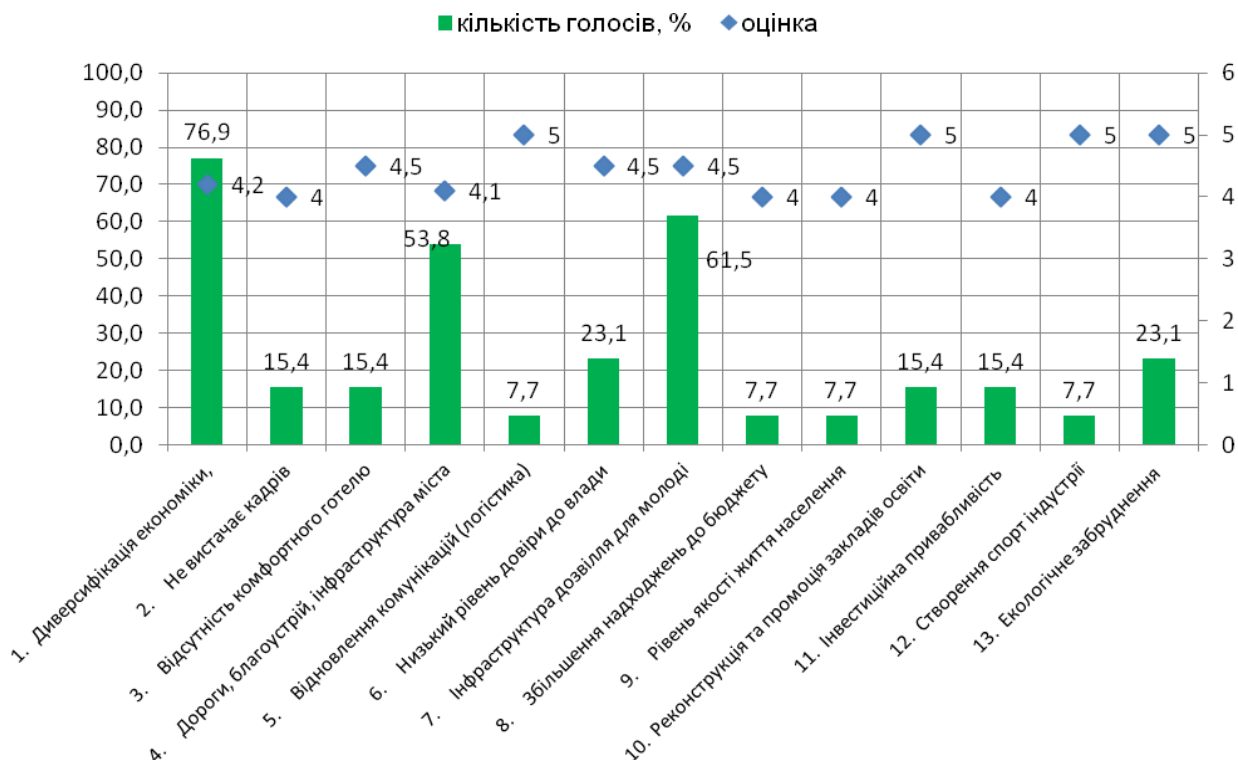

Рис. 3. Ключові напрями й сфери розвитку міста та оцінка впливу на них взаємодії влади з бізнесом

На другому місці по актуальності стоїть питання «Нерозвинена інфраструктура дозвілля для молоді, Створення зон відпочинку». Можливості залучення приватного бізнесу до вирішення цього питання оцінені на 4,5 бали.

На третьому місці за важливістю стоїть питання «Дороги, благоустрій міста, інфраструктура міста», де можливості залучення приватного бізнесу оцінені на 4,1 бали.

3. Загальні висновки

За оцінкою керівників провідних установ громади, громадських організацій, депутатів міської ради:

- Економіка міста майже не відрізняється за рівнем розвитку в порівнянні з іншими територіями.
- Переваги ведення підприємницької діяльності на території міста: транспортне сполучення та географічне розташування, компактність міста.
- Найбільші бар'єри, які перешкоджають веденню підприємницької діяльності на території міста: низький рівень прозорості, корупція, відсутність кваліфікованих працівників.
- Галузі виробництва (види економічної діяльності), найбільш пріоритетні для розвитку міста такі: Сільське господарство, аграрний сектор, переробка продукції на експорт, харчова, Туризм, індустрія розваг, культура, Вугільна добувна індустрія та металургія.
- Ключові питання для розвитку громади, які потребують вирішення через співпрацю влади та бізнесу: Монопрофільність, диверсифікація економіки, низький рівень оплати праці, недостатність місць для працевлаштування молоді, відтік працездатного населення, інфраструктура дозвілля, дороги.

4. РЕЗЮМЕ

Вищенаведене експертне дослідження відображає акумульовані думки міських лідерів: депутатів, керівників громадських організацій, установ і закладів міста.

Робоча група з розробки Стратегічного плану економічного розвитку міста та працівники Проекту USAID «Економічна підтримка Східної України» висловлюють вдячність міським лідерам, які поділились своїми думками і надали корисну інформацію, яка є дуже важливою і буде врахована при розробці Стратегічного плану економічного розвитку міста Покровська.

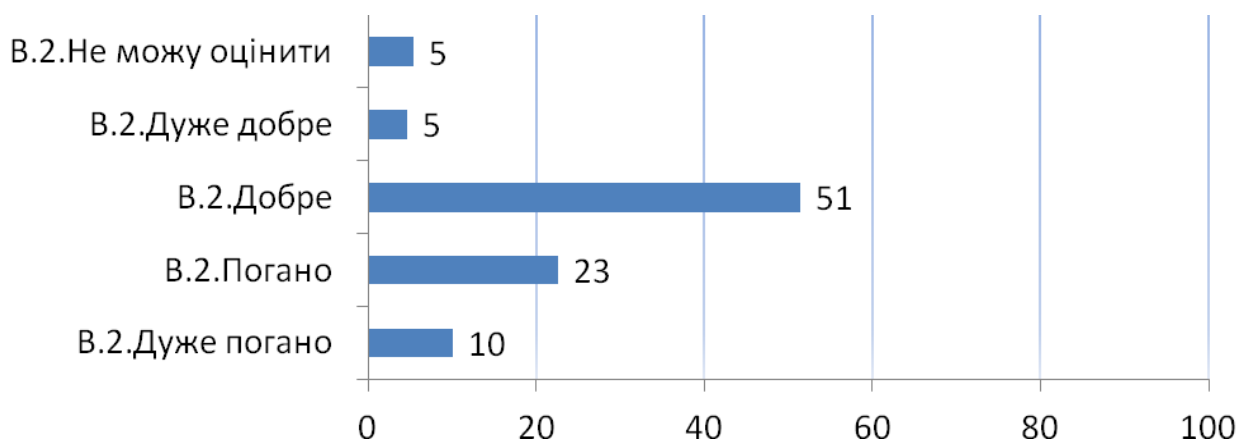
Частина 3. Результати опитування мешканців міста Покровська

- Опитування проводилось: травень – червень 2019 р.
- Виконавець: Проект в межах програми ПРООН «Громадська безпека та соціальна згуртованість громади»
- Опитано 389 осіб
- Для формування Стратегії розвитку міста Покровська представлено результати відповідей на 7 запитань анкети.

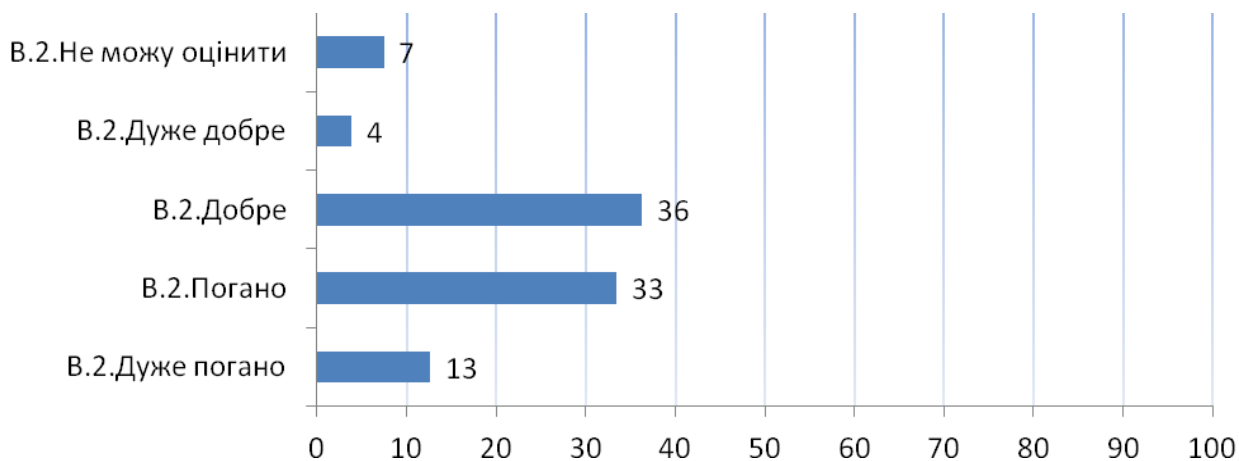
Діаграма 1. Важливі проблеми громади, що потребують першочергового вирішення

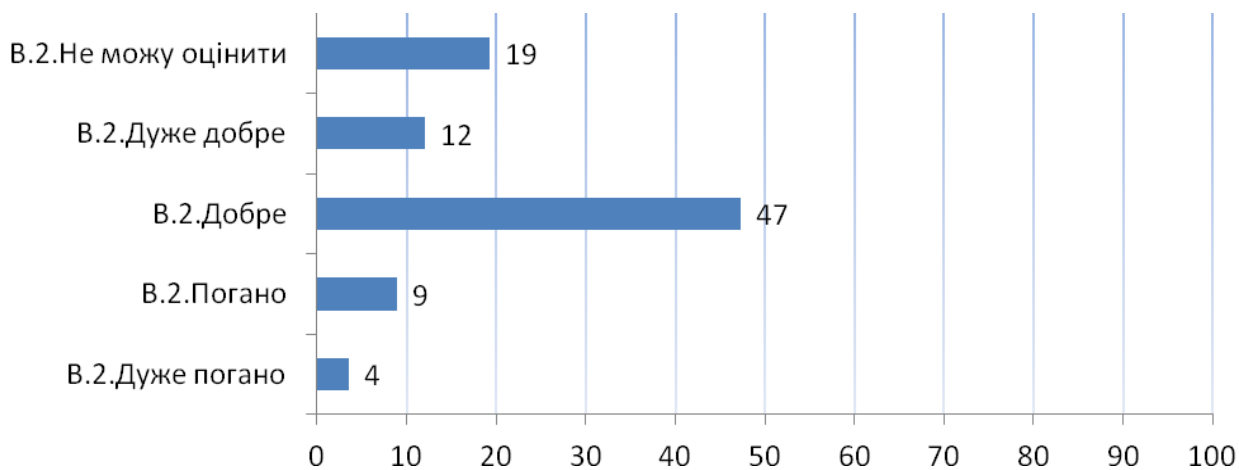
Діаграма 2. Якість надання комунальних послуг

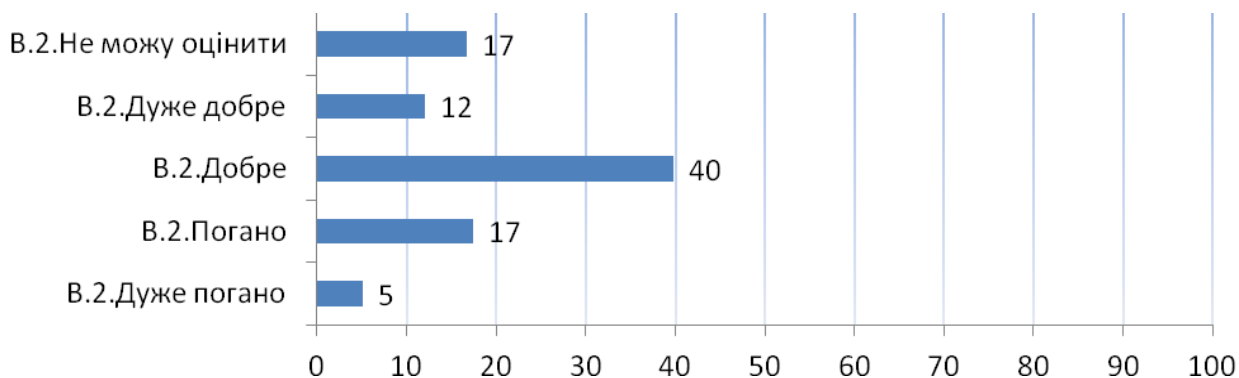
Діаграма 3. Якість надання медичних послуг

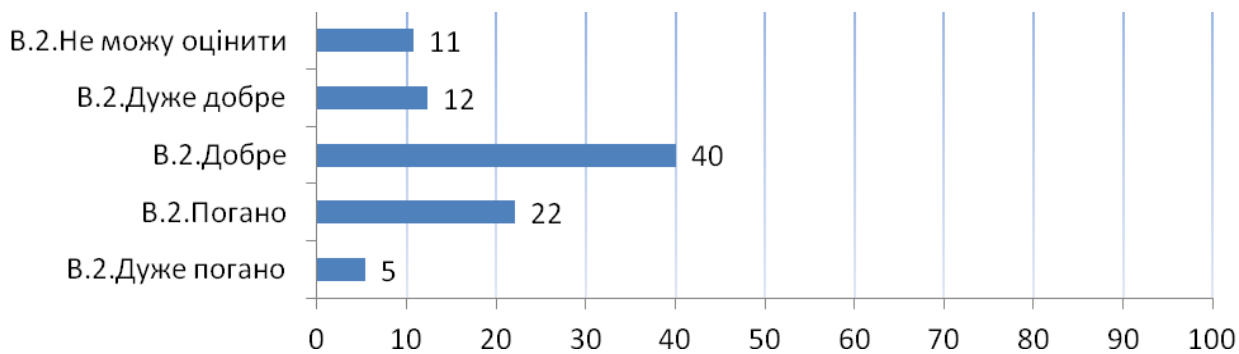
Діаграма 4. Якість надання освітніх послуг (дітсадок)

Діаграма 5. Якість надання освітніх послуг (школа)

Діаграма 6. Якість надання послуг в сфері дозвілля

Діаграма 7. Якість роботи поліції

